

Cauza C-112/24**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

12 februarie 2024

Instanța de trimitere:

Sąd Najwyższy (Polonia)

Data deciziei de trimitere:

11 ianuarie 2024

Solicitant:

L.S.

Obiectul procedurii principale

Cerere formulată de avocatul unui judecător al unui sąd rejonowy (tribunal districtual) într-o cauză privind examinarea îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) desemnat într-un complet de judecată investit cu soluționarea unei cauze disciplinare privind un judecător al unei instanțe de drept comun.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

- 1 Compatibilitatea cu dreptul Uniunii, în special cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf coroborat cu articolul 47 primul și al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a testului de independență și de imparțialitate a judecătorului, astfel cum este prevăzut de dreptul național – întrebări adresate în temeiul articolului 267 TFUE.

Întrebările preliminare

I. Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană coroborat cu articolul 47 [primul și al doilea paragraf] din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că:

1) în cadrul unei proceduri speciale inițiate de o parte printr-o cerere de examinare a îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) [denumită în continuare „Curtea Supremă”] – desemnat în completul de judecată investit cu soluționarea unei cauze disciplinare privind un judecător al unei instanțe de drept comun –, Curtea Supremă națională este obligată să examineze din oficiu aspectul dacă respectivul complet de judecată, desemnat prin tragere la sorți dintre toți judecătorii Curții Supreme, este de asemenea o instanță judecătorească „constituită în prealabil prin lege”;

2) în cazul în care cererea de examinare a îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Curții Supreme se întemeiază pe motivul că acest judecător a fost numit în funcție printr-o procedură de numire afectată de o neregularitate (cu caracter fundamental), din completul de judecată compus din cinci judecători trași la sorți dintre toți judecătorii Curții Supreme nu pot face parte judecători ai Curții Supreme care au fost numiți prin aceeași procedură de numire afectată de neregularități, deoarece un asemenea complet al Curții Supreme nu poate fi considerat ca fiind o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege;

3) în cazul în care, într-o cauză privind examinarea îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Curții Supreme desemnat într-un complet de judecată (investit cu soluționarea unei cauze disciplinare privind un judecător al unei instanțe de drept comun), o parte a demonstrat că, din cauza implicării acestui judecător al Curții Supreme într-o procedură de numire în funcție afectată de o neregularitate (cu caracter fundamental), completul desemnat nu îndeplinește cerințele unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, nu mai este necesar, pentru soluționarea cererii de verificare a îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Curții Supreme, să se examineze comportamentul acestui judecător după numirea sa în funcție și natura disciplinară a cauzei, astfel cum impune dreptul național, și că, în consecință, lipsa indicării în cerere a împrejurărilor referitoare la comportamentul acestui judecător după numirea în funcție ca judecător la Curtea Supremă nu constituie un motiv de respingere a cererii în temeiul dispozițiilor de drept intern (articolul 29 alineatul 10 din Legea din 8 decembrie 2017 privind Curtea Supremă)[?]

— În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea adresată la punctul I subpunctul 2):

II. Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană coroborat cu articolul 47 [primul și al doilea paragraf] din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că:

un judecător membru al unui complet de judecată investit cu soluționarea unei cauze privind examinarea îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Curții Supreme (sesizat cu o cauză disciplinară privind un judecător al unei instanțe de drept comun) poate, în primul rând, să formuleze o cerere de recuzare din respectivul complet de judecată a altui judecător desemnat (sau a altor judecători desemnați) prin tragere la sorți dintre toți judecătorii Curții Supreme numit (numiți) în funcție la Curtea Supremă printr-o procedură de numire afectată de o neregularitate (cu caracter fundamental) care împiedică recunoașterea unei instanțe din a cărei compunere face parte acesta (fac parte aceștia) drept instanță judecătorească constituită prin lege, independentă și imparțială și, în al doilea rând, să solicite ca o astfel de cerere să nu fie examinată de un judecător numit de asemenea în funcție la Curtea Supremă printr-o astfel de procedură afectată de neregularități[?]

III. În cazul respingerii cererii menționate la punctul II (printr-o decizie a instanței naționale), judecătorul care a formulat o astfel de cerere poate refuza să judece în cauza privind examinarea îndeplinirii condițiilor de independență și de imparțialitate de către judecătorul Curții Supreme sau trebuie totuși să participe la pronunțarea hotărârii, lăsând la latitudinea părților să decidă cu privire la eventuala formulare a unei căi de atac împotriva acesteia, întemeiată pe încălcarea dreptului unei părți la soluționarea cauzei de către o instanță care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene?

IV. Nelegalitatea compunerii completului de judecată – într-o cauză privind examinarea îndeplinirii cerințelor de independență și de imparțialitate de către un judecător al Curții Supreme – este afectată, în contextul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană și al articolului 47 [al doilea paragraf] din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de împrejurarea că, într-un complet de cinci judecători, numai un judecător a fost numit în funcția de judecător la Curtea Supremă printr-o procedură de numire afectată de o neregularitate (cu caracter fundamental), cu alte cuvinte într-o asemenea situație sunt totuși posibile continuarea procedurii și pronunțarea unei hotărâri, având în vedere că în ceea ce privește majoritatea membrilor completului desemnat nu se ridică problema nelegalității numirii lor în funcția de judecător la Curtea Supremă?

Dispoziții de drept al Uniunii invocate

Tratatul privind Uniunea Europeană, articolul 4 alineatul (3), articolul 6 alineatul (1), articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, articolul 2 alineatele (1) și (2), articolul 267.

Carta drepturilor fundamentale, articolul 47 primul și al doilea paragraf.

Jurisprudența Curții invocată

Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982 (denumită în continuare „Hotărârea A. K.”).

Hotărârea din 29 martie 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235.

Hotărârea din 21 decembrie 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Menținerea în funcție a unui judecător), C-718/21, EU:C:2023:1015.

Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375.

Hotărârea din 24 iunie 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530.

Hotărârea din 29 iulie 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626.

Hotărârea din 22 mai 2003, Connect Austria, C-462/99, EU:C:2003:297.

Hotărârea din 2 iunie 2005, Koppensteiner, C-15/04, EU:C:2005:345.

Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată

Hotărârea din 22 iulie 2021, Reczkowicz împotriva Poloniei.

Hotărârea din 3 februarie 2022, nr. 1469/20, Advance Pharma sp. z o.o. împotriva Poloniei.

Hotărârea din 1 decembrie 2020, nr. 26374/18, G. Astradsson împotriva Islandei.

Hotărârea din 7 mai 2021, nr. 4907/18, Xero Flor sp. z o.o. împotriva Poloniei.

Hotărârea din 8 noiembrie 2021, nr. 49868/19 și 57511/19, Dolińska-Ficek și Ozimek împotriva Poloniei.

Dispoziții naționale invocate

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Constituția Republicii Polone): articolul 45 alineatul 1.

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Legea din 8 decembrie 2017 privind Curtea Supremă): articolul 10 alineatul 1, articolul 29 alineatele 4-6, 8-10, 15, 17, 18, 21 și 24, articolul 22a alineatul (1), articolul 26 alineatele 2-4 și articolul 73 alineatul 1.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Legea din 27 iulie 2001 privind organizarea instanțelor de drept comun): articolul 128.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Legea din 6 iunie 1997 privind Codul de procedură penală): articolul 30 alineatele 1 și 2, articolul 41 alineatul 1, articolul 42 alineatul 1, articolul 534 alineatele 1 și 2.

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

Situația de fapt din cauză este în mare măsură identică cu cea din cauzele C-96/24 și C-103/24 și în rest este similară cu acestea.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

Motivarea cererii de decizie preliminară este în mare parte identică cu motivările cauzelor C-96/24 și C-103/24 și în rest este similară cu acestea.

DOCUMENT DELIBERU